

Övergripande handlingsplan för kollektivtrafik

Bilaga till Kollektivtrafikstrategi för Gävle kommun

2023-2030

Övergripande handlingsplan till Kollektivtrafikstrategin för Gävle kommun

Denna övergripande handlingsplan har tagits fram i processen med framtagande av Kollektivtrafikstrategin för Gävle kommun och är därför en bilaga. För att uppnå det övergripande målet där kollektivtrafikens marknadsandel i Gävle kommuns geografiska område skall fördubblas till 2030 jämfört med 2010, i förhållande till annat motoriserat resande, har förslag på åtgärder riktade mot ställningstaganden i strategin tagits fram.

I detta dokument ges förslag på åtgärder som kommunen har rådighet över. Den övergripande handlingsplanen kommer sedan användas till årliga mer konkreta handlingsplaner, med prioriterade aktiviteter och kostnadsuppskattningar. Dessa kan användas inför resurs- och investeringsplaner för varje sektor inom kommunen. Denna handlingsplan innehåller därför inte kostnadsuppskattningar eller inbördes prioriteringar.

Tabellerna nedan är indelad i ställningstaganden som finns från kollektivtrafikstrategin. Till varje ställningstagande finns föreslagna åtgärder. Till åtgärderna finns information om när åtgärderna bör genomföras samt vem som har det interna ansvaret och vilka externa samarbetspartners som föreslås ingå i arbetet.

Innehållsförteckning

Åtgärder riktade mot kollektivtrafikvänlig samhällsplanering.....	7
Åtgärder riktade mot Hela resan och tillgänglighet till hållplatser.....	10
Åtgärder riktade mot ökat resande med hjälp av kommunikation	13
Åtgärder riktade mot Pålitliga resor kräver en robust drift.....	17

Åtgärder riktade mot kollektivtrafikvänlig samhällsplanering

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Gävle kommun ska prioritera ny samlad bebyggelse i omedelbar närhet av starka kollektivtrafikstråk för att bidra till en levande tätort som landsbygd	1	Hantera och tydliggöra ställningstaganden i Gävle kommuns översiktsplan.		Vart fjärde år	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
	2	Bevaka ställningstagandet i framtagandet av nya planprogram, detaljplaner och i bygglovsprocesserna.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska fortsatt arbeta i samverkan med de regionala kollektivtrafikmyndigheterna för att utveckla kollektivtrafiken i hela kommunen, även serviceorterna	3	Förbättra de forum som redan existerar samt initiera nya forum vid behov.		Löpande	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag

	4	Revidera linjenätsanalysen.		Vart femte år	X-trafik	Gävle kommun, Regionala kollektivtrafik- myndigheten och trafikföretag
	5	Initiera en arbetsgrupp för att ta vidare arbetet med framtagen linjenätsanalys.		2023–2027	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafik- myndigheten och trafikföretag
Gävle kommun ska förbättra uppföljningen av genomförda kollektivtrafikrelaterade arbeten och uppdrag som genomförts för att säkerställa att kommunens arbete går i samma riktning som fastställda mål	6	Kollektivtrafikbokslut.	Skapa nya rutiner och former för årlig uppföljning.	2024	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafik- myndigheten och trafikföretag, Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska utveckla de interna processerna i tidiga skeden för att integrera kollektivtrafiken i samhällsplaneringen	7	Testa, uppdatera och börja använda checklisten för hållbart resande i planprocessen.	Testa checklisten för hållbart resande i ett detaljplaneuppdrag för att därefter börja arbeta med checklisten skarpt.	2024	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle

	8	Utveckla arbetssätt och prioriteringar i helhetsplaneringen med fokus på kollektivtrafik och hållbart resande.	Bättre samverkan i SG och LG:s verksamhets- och resursplanering.	2023–2024	Livsmiljö Gävle	
Gävle kommun ska verka för att skapa gena, effektiva körvägar med god framkomlighet för busstrafiken	9	Ta fram minst två investeringsförstudier med fokus på framkomlighet kollektivtrafik.	Exempelvis trimning av befintlig BRT-linje med signalprioritering eller separata busskörfält. I förstudierna används med fördel kommunens simuleringsverktyg.	2024–2030	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
	10	Metod: Genomför minst ett test, inkl grundlig utvärdering, i befintlig trafikmiljö per år som underlag/utredning till framtida investering.	Exempelvis tillfällig avstängning av gata för biltrafik eller tillfälligt ersätta långsgående gatumarksparkering med busskörfält.	2024–2030	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
I prioriterade transportstråk där gatuutrymmet är begränsat ska gång och cykel samt kollektivtrafik prioriteras	11	Framtagande av gatuutvecklingsplan och realisering av åtgärder.	Gatuutvecklingsplanen utgör underlag för prioritering av framtida investeringar.	2023–2030	Livsmiljö Gävle	Livsmiljö Gävle, Styrning och stöd Gävle, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag m.fl.

Åtgärder riktade mot hela resan och tillgänglighet till hållplatser

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Gävle kommun ska reservera och planera mark för infartsparkeringar kring Gävle stad	12	Strategiskt säkerställande av att det finns utrymme för infartsparkeringar i olika lägen med god bil/kollektivtrafikillgänglighet.	Inventera lämpliga lägen i Gävle stads utkanter.	2024	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle
Gävle kommun ska reservera och planera mark för pendlarparkeringar i strategiska lägen i kommunens serviceorter eller annan viktig bytespunkt	13	Strategiskt säkerställande av att det finns utrymme för pendlarparkeringar i olika lägen med god bil/kollektivtrafikillgänglighet i kommunens olika landsbygder, och/eller andra viktiga bytespunkter utanför Gävle stad.	Inventera lämpliga lägen för pendlarparkeringar utanför Gävle stad.	2024	Tekniska kontoret	
Kollektivtrafikens miljöer ska upplevas trygga och säkra under hela resan, från start- till slutpunkt. Bytespunkterna planeras på ett yteffektivt sätt med resenärens i fokus gällande tillgänglighet,	14	Alla nya hållplatser ska vara tillgänglighetsanpassade enligt Gävle kommuns Tekniska handbok. Vid nyetablering av hållplatser ska passage över väg anordnas om kommunen är väghållare.	Ingår löpande i linjearbetet.	Löpande	Livsmiljö Gävle	

bekvämlighet/komfort och trygghet						
	15	Cykelparkering ska vid behov anläggas i vid hållplatser i anslutning till viktiga bytespunkter.	Inventera och bedöma inkomna behov.	Årligen	Livsmiljö Gävle	
	16	Otrygga platser vid kollektivtrafik ska ses över.	Inventera och lokalisera otrygga platser kopplade till kollektivtrafik. Arbeta fram olika kriterier om vad som kan vara otryggt och inventera och lägg upp som förslag till åtgärd vid platser.	2024–2028	Livsmiljö Gävle	
	17	Se över gång- och cykelvägar till hållplatser.	Inventera anslutningsvägar till och från busshållplatserna från närliggande gång- och cykelbana med avseende på tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Ge förslag på åtgärder och prioritering i handlingsplan.	2024–2030	Livsmiljö Gävle	
Gävle kommun ska se till att befintliga hållplatser över 20 påstigande per dag i genomsnitt på tre år ska vara	18	Skapa ett förbättrat arbetssätt/rutin/samverkan för att hålla koll på påstigandestatistiken för varje hållplats.	Gävle kommun bör varje år se över antalet påstigande för att se hur hållplatserna används och förbättra tillgängligheten på hållplatser	Start 2024 därefter årligen	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag

tillgänglighetsanpassade till år 2030			med störst behov. Info hämtas från X-trafik.			
	19	Inventera och sammanställ hållplatser.	För att ha koll på hur många hållplatser som är tillgänglighetsanpassade och inte av de som har över 20 påstigande så bör alla inventeras och sammanställas inom Gävle kommun.	Någon gång mellan 2024–2025	Livsmiljö Gävle	
	20	Prioritera och planera för investering och byggnation.	Efter inventeringar är gjorda bör en prioritering och planering för genomförande av upprustning av befintliga hållplatser genomföras i kommande handlingsplaner.	2025–2030	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
	21	Inventera och bedöm om de befintliga hållplatsernas placeringar geografiskt är god i förhållande till antalet påstigande.	Det kan handla om att flytta busshållplatser till lägen som ligger mer centralt i bostadsområden eller andra målpunkter. Gävle kommun bör varje år se över antalet påstigande för att se hur hållplatserna används och förbättra tillgängligheten på hållplatser med störst behov.			

Åtgärder riktade mot ökat resande med hjälp av kommunikation

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Dialog och information ska finnas med i alla skeden, från tidig planering, genomförande samt drift och underhåll. Detta för att skapa attraktiv och kostnadseffektiv kollektivtrafik	22	Förbättra information vid störningar i trafiken för bästa service.	Digital information vid avstängningar och förseningar (Kan karttjänsten som i dag visar grävarbeten användas? RSS-tjänst?).	2024–2025	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
	23	Genomföra medborgardialoger i samband med kollektivtrafikåtgärder.	Utveckla arbetsprocess och finansiering: hur och när ska medborgardialog genomföras för att fånga resenärens behov. Ex vid förstudier.	2024	Livsmiljö Gävle	
	24	Genomföra dialog i tidigt skede med kollektivtrafikmyndighet och trafikföretag gällande planerade åtgärder/projekt.	Det är viktigt att Gävle kommun och Kollektivtrafikmyndigheten samt bussentreprenörer utvecklar samverkansforum, checklistan för hållbart resande, riktlinjer för hur vi	Löpande	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag

		<p>samverkar och vem som har ansvar för vad.</p>			
25	<p>Kollektivtrafikpanel.</p>	<p>Utveckla och starta en kollektivtrafikpanel.</p>	2024	<p>Livsmiljö Gävle</p>	<p>Kommuninnevånare Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag</p>
26	<p>Genomföra dialoger med "verksamheter" som har inflytande över hur och när olika målgrupper behöver nyttja kollektivtrafik.</p>	<p>För att få flera att resa och påverka toppar, då många nyttjar kollektivtrafiken, ska dialoger genomföras. Ex: Med skolan för att påverka, skolomflyttningar och schemaläggningar. Med arbetsgivare för att påverka arbetstider/skiftbyten och info om Gröna resplaner. Med byggaktörer, för info om möjligheten med mobilitetnormen. m.fl.</p>	Löpande	<p>Livsmiljö Gävle</p>	<p>Med berörd verksamhet. Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag</p>
27	<p>Utveckla informationskanaler som tydliggör förutsättningar för att resa kollektivt.</p>	<p>Skapa hemsida om kollektivtrafik på gavle.se som kompletterar den regionala kollektivtrafikmyndighetens</p>	<p>Upstart 2024 av hemsidan sen löpande arbete</p>	<p>Livsmiljö Gävle</p>	

		webbsida. Ta hänsyn till olika målgruppers behov.				
28	Genomföra pilotprojekt med fokus på olika målgrupper i syfte att förbättra information och dialog.	Gävle kommun ska utreda och omvärldsbevaka vilken teknik och information som kan användas för att underlätta för människor med funktionsvariation, ex när det handlar om störningar i trafiken. Metod: Genomför minst ett pilotprojekt, inkl grundlig utvärdering, per år.	2026–2030	Livsmiljö Gävle	Berörd målgrupp samt Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag	
Gävle kommun ska avsätta medel för åtgärder som uppmuntrar till att prova kollektivt resande för att öka antalet resande med kollektivtrafiken	29	Ökad medvetenhet om kollektivtrafiken – kampanjer.	Genomföra kampanjer som inspirerar och motiverar gävleborna att välja kollektivt resande. Ex Åk buss på bilnyckeln.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
	30	Ökat resande med kollektivtrafiken bland Gävle kommuns anställda.	Uppmuntra anställda på Gävle kommun att resa hållbart i tjänsten och vid arbetspendling. Skapa enkelhet för anställda att få tillgång till företagskort för kollektivtrafik.	2024	Styrning och stöd Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag

	31	Testa något nytt/prova på kampanjer.	Att få prova något nytt kan ge en knuff i rätt riktning, utan att valmöjligheterna begränsas. Kampanj som ger den möjligheten ska genomföras. Ex Nyinflyttade, Prova kollektivtrafiken, Hållbar Vardag.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
Gävle kommun ska följa upp, utvärdera och analysera kundnöjdhet och resvanor för att skapa ökad förståelse för kommuninvånarnas upplevelse av dagens kollektivtrafik och önskningar inför framtiden	32	Kollektivtrafikbokslut.	Skapa nya rutiner och former för uppföljning. Analysera kollektivtrafik-barometern utifrån ett Gävlefokus.	Årligen	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
	33	Omfördelning av medel.	Ta fram modell för intern omfördelning av medel inom Gävle kommun som gynnar tjänsteresor med kollektivtrafiken.	2025	Styrning och stöd Livsmiljö Gävle	

Åtgärder riktade mot pålitliga resor kräver en robust drift

Ställningstagande	Nr	Åtgärd	Beskrivning	När	Ansvar	Samverkan med
Gävle kommun ska ha en effektiv organisation samt välutvecklade processer vad gäller trafikstörningar och drift och underhåll	34	Skapa samverkansmöten gällande evenemang och störningar i trafiken.	Det är en fördel om Gävle kommun med den regionala kollektivtrafikmyndigheten och exempelvis Gävle parkeringsservice, näringslivet, polis, ambulans och räddningstjänst ses en gång per kvartal för att gå igenom planerade evenemang och andra störningar. Det minimerar risker och förebygger negativa konsekvenser.	Återkommande träffar en gång per kvartal samt vid behov	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten, trafikföretag parkeringsservice, polis, ambulans, räddningstjänst
	35	Utreda och ta ett politiskt beslut om vite kopplat till störningar inom kollektivtrafiken.	Detta för att kunna ta ut vitesbelopp om trafikanordningsplaner och markupplåtelse inte följs. Det finns exempel-mallar att hämta från andra kommuner	2024–2030	Livsmiljö Gävle	

		eller från Trafikverket som tar ut viten i dag			
36	Skapa förbättrade arbetssätt, rutiner och samverkan vid extrema och akuta händelser kopplat till kollektivtrafiken.	Gävle kommun bör ha rutiner och arbetssätt för när, hur och vem som genomför arbetsinsatser vid extrema väderförhållanden, störningar och krissituationer. Det behövs en snabb och effektiv samordning internt i kommunen, samt med entreprenörer och andra påverkade aktörer som de regionala kollektivtrafikmyndigheterna och dess trafikföretag.	2024–2025, därefter revidera vid behov	Livsmiljö Gävle	Styrning och stöd Gävle, Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag
37	Gävle kommun följer upp hur det går med snöröjning och sandning vid kollektivtrafikstråk och hållplatser.	Vid varje vintersäsong avslut gå i genom hur snöröjningen har varit. Gävle kommun ser till att få feedback från busschaufförerna om drift och underhåll och ser till att entreprenörerna håller sina avtal.	Löpande	Livsmiljö Gävle	Regionala kollektivtrafikmyndigheten och trafikföretag

38	Utveckla planering av underhålls- och beläggningsplaner.	Gävle kommun bör prioritera och planera att genomföra ny beläggning, målning eller liknande på kommunens väghållningsområde där stomlinjer, regiontrafik eller landsbygdstrafik som har hög turtäthet och många resenärer går.	Löpande	Livsmiljö Gävle	
----	--	--	---------	--------------------	--